

Előfizetési árak:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 "
Három hónapra	3 "
Egy hónapra	1 "
Egyes szám 4 kr.	

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Urutca 276. sz., hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,
Ferencz-József-tér,
Bauer-féle ház
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

Horvát dolgok.

Nagy-Becskerek, augusztus 9.

A napokban nyitották meg a horvát tartománygyűlést királyi leirattal. A legfelsőbb leirat egy gazdag munka programot képez, úgy, hogy az öt évre választott képviselők a legtermékenyebb törvényhozói munkát végezhetik. A királyi leirat igen fontos kérdéseket von a parlamenti működés körébe. Egészségügyi és építkezési, erdészeti és megyei igazgatási, közszervezési, szegényügyi, házközösségi és tagosítási s számos közgazdasági kérdést utal a királyi leirat a tartománygyűlés figyelmébe; közoktatási és vallási kérdések is tárgyalandók lesznek a legközelebbi években. Mind ezen kérdések eddig is élénk figyelemben részesültek a horvát képviselők és törvényhozók által.

Horvátországban Khuen-Héderváry gróf bán szilárd és czéltudatos kormányzása alatt a kulturális és közgazdasági téren oly nagy haladást tettek, hogy valóban vaknak kell lenni annak, a ki ezt elvitatni akarja vagy látni nem képes. Az elmúlt év kiállítása, az élénk szellemi élet minden terén, a kereskedelem és ipar fellendülése a három megye királyságban megmutatták, hogy ez ország jó közigazgatás mellett nagy virágzásra képes; de azt is beigazolták az említett

körülmények, hogy a jelenlegi bán hivatott arra, jó, igazságos, habár szigorú kormányzás által a horvát nép tevékenységét az igazi ösvényre terelni és azon megtartani, első sorban a horvátok előnyére, azután a Szt.-István koronája alatt álló állam javára, melynek kiegészítő része Horvátország s ennek felvirágzása és megerősödése az állami erő új elemét fogja képezni.

A megnyitott horvát tartománygyűlés tehát tényleg közgazdasági kérdésekkel fog foglalkozni. És hogy ez így van, nagyon helyesnek tartjuk.

A kor vonása, hogy a közgazdasági tényezők javíttassanak, vagyis a nép anyagi létfeltételei könnyíttessenek. Ha egy ország ama szerencsés helyzetben van, hogy közjogi viszonyai rendezvők, politikája erős ösvényen járhat s ennek védelmére nemcsak saját erejével bír, de egy nagy és hatalmas anyaállamra is támaszkodhatik, akkor az okosság parancsa az, hogy e legkedvezőbb sánczokat és erőket kiaknázza és terméketlen politikai küzdelmekre lehetőleg kevés teret hagyjon.

És Khuen-Héderváry grófnak az érdeme az, hogy ezt belátta, hogy felismerte, hogy terméketlen politikai surlódásokra lehetőleg kevés teret és időt kell engedni, míg ellenkezőleg más részről minden erőt kiaknázott,

hogy az ország anyagi életének lendületet adjon.

Hogy e czél és feladat nem volt könnyű, a horvátországi politikai viszonyokból azonnal kitűnik, mert az ottani pártok üzelmelmei a viszonyokat oly bonyolultakká tették, hogy azok megoldása csak a bán erős és ügyes kezének sikerült. Az ő érdeme legnagyobb részben, hogy a horvát-nemzeti párt segítségével a dolgokat úgy intézte, hogy ma a horvát nép túlnyomó többségében meggyökeresedett az a meggyőződés, hogy a Horvát- és Magyarország közötti közjogi viszony nemcsak változhatatlan és elkerülhetetlen, hanem az egyetlen és egyedüli biztosítéka a horvát nép és ország fokozatos fejlődésének s e viszony a jövőben is csak üdvöt fog hozni, a mint jelenben is ez képezi Horvátország jólétének forrását.

Erősebben, mint bármikor, fog e meggyőződés jelentkezni és érvényesülni az éppen most összetűlt tartománygyűlésben, mert horvát pártközi viszonyok is lényegesen javultak. A nemzeti párt lényegesen megerősödött a választások által és Starcevic's hívei, az ugynevezett jogpártiak, nagyon sokat vesztek.

A horvát pártközi életben azonban mégis a legnagyobb változást idézte elő az eddigi Strossmayer-párt feloszlása, mely párt, belátva törekv-

A „TORONTÁL” TÁRCZÁJA.

A sárkány.

Irta: Daudet Alfonz.

A darab véget ért. Mig a különböző hatások alatt lévő sokaság kifelé sietett, hemzsegetve a színház fényben uszó feljáromán, a szerzőt a színészek ajtajánál néhány barátja várta, hogy gratuláljon neki. Pedig a darabnak nem volt valami roppant nagy sikere. A mai közönség felénk és közönséges képzelettel nem fogta föl ezt az izmos, nagy művet, melynek, mintha szűk lett volna a színpad, a szokások és mérsékelt szabadságok e tere. A vaskalapos kritika azt mondta róla: „Nem színpadra való! . . .”, a boulevard csufondáros népe meg azzal állott boszút, a mért e fönséges versek meghattották, hogy ezt hajtotta: „Nem fog pénzt hozni a konyhára! . . .”. Mi azonban büszkék voltunk barátunkra, ki merészen ontotta rimeinek csengő aranyát a lámpák hamis és öldöklő világába, ki természetes nagyságukban állította élénk az embereket, nem törődve a mai színházi optikával, a homályos messzelátókkal és rossz szemekkel.

A költő gépészek, tűzoltók és statiszták közt közeledett felénk. — Magas termeket két réteg hajolt; didergősen fölhajtott galléra elfödte hosszú haját és már deresező szakállát. — A klak és nézőtér sarkában meg-

vonult írók tapsai azt jósolták neki, hogy darabja nem fog sok előadást megérni, hogy a közönség egyre gyéresebb lesz s a színlapok gyorsan letűnnek a falakról, még mielőtt a szerző neve népszerűvé válhatott volna. Ha az ember husz esztendőig dolgozott és java korában, alkotó tehetségének tetőpontján van, a sokaság ilyen makacs ellentállása bizony kétségbeesítő. És agyába ötlök es a gondolat is: „Hátha igazuk van?” Fél, nem tudja, mibe fogjon . . . Hangos szerencsekívánatainak, lelkes készsorításainak megvigasztalták egy kicsit. „Hát csakugyan azt hiszitek, hogy jó? . . . Én belévettem lelkem legjavát.” Lázító ége keze aggodva kapaszkodott a mienkbe; könyes szeme őszinte, biztató pillantást keresett. Az orvosát kérdő beteg esdeklő szorongása volt ez: „Ugy-e nem fogok meghalni?” Nem költő, nem fogsz meghalni. A szász és szász előadást érő operettek, látványosságok rég elfelejtődtek, rég eltűntek az utolsó színlappal, mikor a te műved még mindig élni fog és ifju lesz.

Mig az elhagyott utcán így buzdítottuk, vigasztaltuk őt, egyszerre egy erős, vastag női hang szólalt meg közöttünk: — Te, elég volt már a skriblerészből . . . Menjünk makaróni-pástétomot enni!

És egy főkötős, piros koczkás nagykendőjű, kövér asszonyság fogta karon barátunkat, oly brutális, zsarnoki mosdulattal, hogy a szegény költő arca és viselete tüstént megzavarodott.

— A feleségem, mondá nekünk; aztán habozó, félénk mosolygással fordult az asszonyhoz: Hátha elhívnök őket is, hadd tudják meg, milyen a te makaróni-pástétomod.

Az olasz nőben fölébredt a szakácsné hiusága. Meglehetősen szívesen egyezett bele, hogy vendégül lát bennünket és utnak indultunk a Montmartre felé, a hol laktak.

Megvallom, régóta szerettem volna látni a költő otthonát. Barátunk, mióta megházasodott, igen visszavonultan élt s többnyire falun lakott. De az, a mit életéről tudtam, izgatta kíváncsiságomat. Ezelőtt tizenöt évvel, a regényes képzelődés hevében, egy gyönyörű leánnyal találkoztam Róma környékén és beleszerettem. Mária Assunta atyjával és egész sereg testvérével a Trastevere egyik házacsájában lakott. A kis ház lábát a Tiber mosta és egy régi halászbárka volt mellette kikötve. A költő egy nap meglátta a szép olasz leányt, a mint mezitláb taposva a fűvenyt, vörös rokkolyában, vállig feltűrt ruhájával vont a nedves hálót. A csillogó halak, az aranyos folyó, a piros szoknya, a leány szép, mély, gondolkodó fekete szeme, melynek álmodozását még borúsabbá tette a napfény, — mindez megragadta a költőt, még pedig talán olyan közönséges módon, mint egy zongoradarab csimlapjára nyomtatott színes kép. A leány szíve véletlenül szabad volt; nem szeretett még senkit a világon, csak egy alattomos, nagy, vörös kandurt, a ki

seinek sikertelenségét és meddőségét, nem is vett részt a választásokban, hanem éppen a választások előtt lépett vissza a politikai küzdterről. Ha ez az ellenzék tevékenységét a kormány és rendeleteinek bírálata szorítja, ha kulturális és szabadelvű intézményekre törekszik és a kormányt gyorsabb működésre ösztönzi, ha féltékenykedő természeténél fogva a kiegyezési törvény fentartását őrizte volna, akkor visszavonulását s jálattal kísérlését és pedig Horvátország jól felfogott érdekében éppannyira, mint az egészséges parlamenti élet szempontjából, mert egy hazafias, elvű ellenzék letevése egy ország parlamenti életében nélkülözhetetlen kellék és szükség. Azonban a Strossmayer-párt nem oly törekvésektől lelkesült; a Magyarországgal való kiegyezésnek épp oly ellensége volt, mint az ugynevezett jogpárt, de sőt ennél veszélyesebb, mert a jogpárt merev, doktrinár álláspontja minden praktikus működést és tevékenységet kizárt, míg a Strossmayer-párt az ultra horvátoknál nagy ragaszkodással birt és az ország határain túlterjedő összeköttetése örökös forrása volt ha nem is az aggodalmaknak, de a folytonos nyugtalanságoknak. E szempontból tekintve a Strossmayer-párt eltűnését az események színpadáról nyereseménynek kell tekintenünk Horvátországra nézve, mert e párt volt az, mely a kiegyezést folyton bolygatta, folyton aláaknázni akarta, míg ellenben a jogpárt egyszerű tudomásul nem vételével szüntelenül a fejét homokba dugó struczmadárhasonlatot idézte fel.

A Strossmayer-párt visszavonulása tény, melyet annál inkább elhihetünk, mert, mint Zigrábból jelentik, egy új párt van alakulóban, mely a kiegyezési törvény elismerése mellett a belügyekben ellenzéki állást fog elfoglalni és loyális kritikát fog gyakorolni. A Strossmayer-párt megsemmisülé-

tüstant felborzolta a szörét, ha valaki asszonya felé közelíteni.

A mi szerelmes poétáknak sikerült megszelídíteni embert, állatot; a trasteveri Boldogasszony templomában megesküdött a szép Assuntával és haza is vitte Franciaországba, a kandurral egyetemben.

Szegény feje, bárcsak magával vihette volna az olasz napot, a kék eget, a tarka ruhát, a Tiber nádasait, a hálókát s a képpel együtt az egész kereket. Ugy nem érte volna az a keserves kiábrándulás, mikor fönt a Montmartreon meghúzódott élete párjával egy negyedik emeleti kis lakásban és látta, hogy a Trastevere szép leánya rettenetes krinolint vesz magára, tunikás ruhát ölt és párisi kalapot hord, mely mindig lekivánczolják kondor fürteiről. Paris hideg és rettenősen világos ége alatt a boldogtalan csakhamar észrevette, hogy felesége ostoba, megbocsáthatatlanul ostoba. Örökké álmódzó, bársonyos szemében soha nem volt egy szikrája sem a gondolatnak. Szeme állatiasan ragyogott, az emésztés nyugalmától. E mellett az asszony goromba, parasztos volt, mert megszokta, hogy otthon az egész háznép úgy táncoljon, a hogy ő füttyül; a legkisebb ellentállás rettenetes haragra gyulasztotta.

Ki hitte volna, hogy ez a szép száj, mely csukva az antik arcok legnemesebb vonalaira emlékeztetett, egyszerre csak megnyílik és a szitkok, káromlások áradatát ontja elő!... Assunta nem nézett se magára, se

sén kívül még egy üresedés van Horvátországban. Zigrábnak ugyanis nincs tanácsa, mert tudvalevőleg a bán a községtanácsot feloszlatta a koronázási jubileum alkalmával tanúsított magatartása miatt.

Remélhető azonban, hogy a mai zágrábi hangulat mellett oly községtanács fog alakulni, mely nem abban fogja keresni feladatát, hogy a zágrábi népet folytonosan izgassa és illoyalis magatartásra buzdítsa.

A trónörökösödés kérdése. A Nemzet és a Lloyd vasárnapi számukban azonos tartalmú kijelentéseket közölnek a trónörökösödés kérdésére nézve. A közlemény így hangzik: Az iránt, hogy ki jelenleg a trónörökös, mindenki tisztában kell, hogy legyen és tisztában is van. A trónörökösödés kérdése törvényeinkben világosan és kétségteljesen meghatározottan van alapítva s az iránt komoly embernek kétegye nincs. Nem lehet tehát ezt a kérdést úgy feltüntetni, hogy az még ezután rendezendő vagy megállapítandó, mert e kérdésben semmi rendezni vagy megállapítani való nincs. Az a tény, hogy a trónörökös címet jelenleg egy főherceg sem viseli, abszolút semmit sem változtat a dologon. Ezzel nem szegényebb az ország alkotmánya s ezzel nem szegényebb az a főherceg, a kire a törvény szerint a trónörökös ez idő szerint néz. Az ország nem szegényebb, mert a magyar alkotmányban semmi hézag nincs, ha a trónörökös címet nem használja senki. A magyar közjog ugyanis a trónörökösnek semmiféle aktuális jogot nem nyújt s kötelességet sem hárít rá az uralkodó életében. Az a főherceg pedig, kire jelenleg a trónörökös vár, Károly Lajos főherceg, nem szegényebb azzal, hogy a trónörökös címet nem használja; mert azért a magyar nemzet szeretetében semmivel sem kisebb. Őt pedig, valamint családját is megszerette ez a nemzet, a melynek földesurai közé állott s a melynek fejlődése iránt mindig oly nemes érdeklődést tanúsított. Csodálkozásra nem ad okot az a körülmény, hogy Károly Lajos főherceg nem használja a trónörökös címet: mert ezt a címet csak az egyenes leszármazásból származó főherceg szokta fölvenni. És ez nem csak minálunk van így, hanem más monarchiákban is így van szokásban. Mert lehetnek olyan esetek, midőn az egyenes örökös később születik s az, ki

urára; utcán, színházban, mindenütt belé költött férjébe és folyton gyötörte borzasztó feltékenységével. Mind ennek koronáján fogalma sem volt az irodalomról; nem is sejtette, hogy urának micsoda mestersége van; nem tudta nyelvét, nem ismerte szokásait. A kevés francziasság, a mit eltanult, csak arra való volt, hogy elfeledje az olaszt. Szóval ez a szerelmes történet úgy kezdődött, mint egy édes költemény és úgy végződött, mint egy külvárosi novella. A költő végre meggyőződött, hogy e vad teremest nem lehet megcivilizálni és le is mondott e szándékáról. Sokkal becsületesebb és tán szerelmesebb is volt, sem hogy elhagyja a nőt; hát arra szánta el magát, hogy elzárkózik a világ elől, nem érintkezik senkivel és sokat dolgozik. Legbizalmasabb barátai is észrevették, hogy csak terhére vannak; és azontul nem látogatták meg többé. Így élt a költő immár tizenöt esztendeje, körül-szánzolva, mintha a bélpoklosok ispotályában volna.

Végiggondolva e nyomoruságos életet, nézdeltem, a mint előttem haladt az a furcsa emberpár. A férj szikár, hosszú, kissé hajlott volt. A nő tagbaszakadt, széles, minduntalan fölfelé rángatta kendőjét, mely nem akart megmaradni a vállán; mert oly határozottan és erősen lépkedett, mint egy férő. Az asszony elég jókedvű volt, sokat beszélt és olykor hátratekintett, hogy vajjon követjük e őket. Ismerőseit bizalmasan és igen hangosan nevéükön szólóngatta, oly

a trónörökös címet már fölvetve, kénytelen volna ezt ismét letenni. De hogy ez a mi fölséges uralkodó házukban is így van szokásban, ezt bizonyítja az a tény is, hogy V. Ferdinánd idejében Ferencz Károly főherceg sem használta a trónörökös címet. Világos tehát mindezekből, hogy a trónörökösödés kérdése sem aktuális, sem rendezetlen, sem aggasztó.

HIREK.

— **Torontálmege rendkívüli közgyűlése** Rónay Jenő főispán elnöklete alatt ma vette kezdetét.

A közgyűlésen jelen voltak: Daniel László, Karácsonyi Aladár gr., Demko Pál dr., Babics József, Rónay Ernő, Kiss Elemér, Zsirus Lajos, Schaffer Antal, Kuhn Lajos dr., Weisz Manó, Farkas Iván, Molnár Sándor, Lauka Gusztáv, Nikolics Bogdán, Várady Mihály, Steinbach Antal, Bauer Pál, Nakarada, Lászlóffy Simon, Pánits Lyubomir, Kéler Ákos, Schiller Lipót, Kovács Ágoston kir. tanácsos, Winkler, Moesz Karoly, Vucsetich Endre, Szavics Gerő, Réczey Gyula, Balázs Iván, Piukovich János, Tószógi Aladár dr., Plechl Sziárd dr., Krsztics János, Klein Mór dr., stb.

Rónay Jenő, főispán, pontban tíz óra-
kor éjjezesek között elfoglalja az elnöki széket, s üdvözölvén a megjelenteket, megnyitja az ülést. Majd indítványozza, hogy a vármegye törvényhatósága Lukács Béla új kereskedelmi minisztert feliratilag üdvözölje.

A közgyűlés az indítványt egyhangulag, lelkesedéssel fogadta el.

Következtek ezután a napirend tárgyai, a melyek közül nagyobb vitát a pészaki jegyzőválasztás ügye keltett.

Gatter Jakab, pészaki jegyző választása ellen ugyanis kérvényt adtak be, a melyben a választás megsemmisítését kérik, mivel Gatter nem bírja eléggé a román nyelvet.

Az állandó választmány, mely az ügyet tárgyalta, a választást, tekintettel arra, hogy

merész mozdulatokkal, mintha a Tiberen evező halászbárkák után kurjongatna. Mikor eljutottunk a házhoz, melyben laktak, a házmaster feldühödött, hogy ily későn ennyi lármás vendég érkezik és nem akart bennünket fölbocsatani a lepcsőn. Erre az olasz asszony és a házmaster között retentő jelenet támadt. Mi pedig fele uton megálltunk a lecsavart gaz világánál, szegyeitük magunkat, futhatnánk volt, nem tudva, hogy nem kell e majd ismét lemenni.

— Csak jertek gyorsan, sugta a költő és minémán követtük, míg az olasz asszony a súlyától és haragjától remegő korlátra támaszkodva, a szitkok római és párisi külvárosi átkokkal elegyes moslékját ontotta le a házmaster fejére. Hogyan tér haza a költő, a ki az imént megindította az egész érző párist és a kinek lázas szemében még mindig ott csillog a premiére fénye! Mily megalázó ébredés!...

Csak a kis szalon kandallója mellett mult el a jeges hidegség, melyet ez az ostoba kaland okozott. Nem is gondoltunk volna többé a kellemetlenségre, ha nem hallik be a konyhából, a mint a signora elbeszéli a cselédnek, hogy miképen cseplülte le azt a pernahajder házmaster. Mikor a vacsora kész lett és fölterítették, az asszony bejött, közénk ült. Most már nem volt rajta se kendő, se kalap, se fátyol. Jól megnézhettem. Nem volt többé szép. Négyzetes arcza, széles álla, már őszbe vegyülő, durva

Ebhez még megjegyezzük, hogy a buziási fürdő is teljesen immunus hely a kolera ellen, mert emberemlékezet óta ott sem fordult elő kolera-eset.

Táviratok.

A király hadgyakorlaton.

Budapest, aug. 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből távirják: Hírszerint a nagy hadgyakorlatokat Ő Felsége oldalán, Károly Lajos főherczeg fogja vezetni. Albrecht főherczeg Przemyslbe megy Beck báró tábornagy tiszteletére adandó ünnepélyre.

A kereskedelmi miniszter választói között.

Budapest, augusztus 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Lukács Béla kereskedelmi miniszter Csöke titkár kíséretében ma reggel Kocsárdon a marosvásárhelyi küldöttséget fogadta. A szabadelvűpárt elnöke, Bihari üdvözölte, hangsúlyozva a politikai pártok együttes megállapodását a választás tárgyában. A miniszter a tisztelgőknek köszönetet mondott, azután a rendes vonattal Vásárhelyre utazott.

A földmívelési miniszter Oravicán.

Budapest, aug. 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bethlen földmívelési miniszter szeptember hó 2-án meglátogatja Oravicát s megtekinti az államvasutak uradalmait. Vele várják Jókai Mórt is.

A komáromi hid megnyitása.

Budapest, aug. 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Lukács Béla kereskedelmi miniszter a napokban Komáromba megy, hogy a hid megnyitásának határidejét megállapítsa. A megnyitás valószínűleg szeptember hó eisején lesz.

A pozsonyi hadgyakorlatok.

Budapest, augusztus 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Pozsonyból jelentik: Magas katonai körökben biztosra vessik, hogy az aug. 22—szept. 7 között tartandó hadgyakorlatokon Ő Felsége is részt fog venni.

A horvát képviselők mandátuma.

Budapest, augusztus 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Zágrábból jelentik: Az összes horvát képviselők mandátumait igazolták.

A kolera.

Budapest, aug. 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Lugosról távirják: A megyei alispánhoz érkezett hivatalos jelentés szerint új moldovai járáshoz tartozó Macsencz duna-parti községben heves cholera megbetegedés fordult elő. A beteget talán sikerül megmenteni. A községekben kettős szigorral fogantatják az óvintézkedéseket.

Budapest, augusztus 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az orosz kórházakból számos orvos, félelemből megszökött. A kormány még két nagy kolera kórházat állított fel. Laharin tanár, híres orosz epidemiológus állítja, hogy a kolera Oroszországban most gyengébb, mint máskor, s öt hét alatt megszűnik.

Budapest, aug. 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Párisból jelentik, hogy a kolera Párisban és külvárosai-ban teljesen megszűnt.

Uj papnöveldei igazgató.

Budapest, aug. 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Temesvárról jelentik: Folly Emil pápai praelatus a helybeli püspöki papnövelde igazgatóságától, melyet számos éven át viselt, visszalépett. Helyébe Dessesffy püspök Hemenzen Ferencz új-aradi főesperest nevezte ki.

Rablógyilkosság Budapesten.

Budapest, aug. 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A tisztviselő telepi két szerez rablógyilkosság ügyében a vizsgálat folyik. A kihallgatások eredménye csak este lesz megtartható. Török főkapitány gyengélkedése daczára bement a hivatalba, hogy a vallatásnál jelen legyen. A gyilkosság elkövetésével Való Mihály napszámot gyanúsították, a kit éppen tegnap kísérték be a gödöllői járásbíróház fogházába lopás miatt.

A szegedi kendergyár ügye.

Budapest, aug. 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A szegedi kendergyár igazgatósága vasárnap ülést tartott Budapesten. Előterjesztetett a júliusról lejárt mérleg. A biztosítási összeg és a megmaradt értékek betudásával rendelkezésre áll $\frac{1}{4}$ millió forint értékű részvényre csak 50 forint többlet. A másik előterjesztés pontos költségvetést tartalmaz a gyár ujjaépítéséről, mely 100,000 forint újabb tőkét venne igénybe. Az igazgatóság egy része felszámolás mellett foglalt állást, e végből Szegedre aug. 24-én közgyűlés összehívását határozta. Az ülésből Tiszta Kálmán ifj. elnök miniszterhez ment, ki még vasárnap délutánra meghívta az igazgatókat s ezek a gyár ujjaépítés esetére az első 3 évre 5% kamatgaranciát kértek és az állami szállítóknál az egyetlen magyar szinegyár részére nagyobb tekintetbe vételt. A miniszter megígérte, hogy a dolgot aug. 12-én tárgyalja a pénzügyi és földmívelési miniszterekkel, aztán végleges választ ad.

A bolgár fejedelem utja.

Budapest, aug. 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből jelentik, Murányi gróf (Ferdinánd bolgár fejedelem) visszatért Bulgáriába.

A román hadgyakorlatok.

Budapest, aug. 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bukaresti orosz forrásból jelentik, hogy Károly román király kezdeményezése folytán az osztrák-magyar közös hadügyminiszter, továbbá a két honvédelmi miniszter ünnepélyesen meghívtnak a romániai hadgyakorlatokra, ünnepélyesen fogadtatnak s a tiszteletükre adandó udvari ebéden Károly király, a tisztikar diszebédjén Lahováry hadvezér fogják kijelenteni Romániának Monarchiánkhoz való őszinte barátságának szükségét és állandó fennmaradását.

Milán utazása.

Budapest, augusztus 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Belgrádból jelentik: A „Male Novine“ jelenti, hogy Milán király pénteken titokban az utolsó keleti

expresszvonattal a belgrádi pályaudvarba megérkezett. 20 percig tárgyalt Bogicsev tábornokkal s aztán tovább utazott.

Háboru Tangerben.

Budapest, aug. 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Tangerből jelentik, hogy a szultán csapatai és a fekelők között egész napon folyt a harc. A szultán tüérsége harc képtelennek, gyengének bizonyult. A lázadók lovassága is jobb. A csapatok este futva vonultak Tanger felé, utközben mindenkit legyilkoltak s gyujtogattak.

Amerika termése.

Budapest, aug. 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az aratási munkálatok New-Yorkban a nagy hőség miatt rohamosan folynak. A termés 500.000 akerral nagyobb, mint a múlt évben.

Közgazdaság.

A budapesti gabnatözséről.

Budapest, aug. 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.)
Határidő üzlet:
Buza őszre 7.56—57.
Buza tavaszra 7.95—97.
Tengeri szept.—okt. 4.84—86.
Tengeri máj.—jun. 5.20—22.
Zab őszre 5.35—37.
Káp-repcze 10.80—85.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1892. augusztus 8. Hízott sertés árak: I. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 klgammont felüli sulyban) 44 $\frac{1}{2}$ —45 $\frac{1}{2}$ krig. Öreg közép (páronként 300—400 klg. sulyban) ——— kr. Fialat nehéz (páronként 320 klgon felüli sulyban) 47—47 $\frac{1}{2}$ krig. Fialat közép (pkint 251—320 klg. sulyban) 47—48 krig. Fialat könnyű (páronként 250 klgig terjedő sulyban) 48—49 $\frac{1}{2}$ krig. II. Magyar szedett: Nehéz (pkint 280 klgon felüli sulyban) ——— kr. Közép (páronként 220—280 klg. sulyban) 46—47 krig. Könnyű (páronként 220 kilogrammra terjedő sulyb.) 47 $\frac{1}{2}$ —49 $\frac{1}{2}$ krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kgr. felüli sulyban) 46—47 krig. Közép (pkint 220—260 klg. sulyban) 46 $\frac{1}{2}$ —47 krig. Könnyű (pkint 220 klgig terjedő sulyban) 47—48 krig. Sertéslelészám 1892. aug. hó 5-én volt készlet 146159 drb. 1892. aug. 6—7-én felhajtott 5494 darab. — 1892. aug. 6—7-én elszállított 3188 drb. 1892. augusztus 8-án maradt készletben 148465 drb. — A hízottsertés üzletirányzata: Az üzlet élénk.

REGÉNY-CSARNOK.

Egy csúnya asszony története.

(Eredeti regény egy kötetben.)
— A „Torontál“ számára írta: —
Törös Tivadar.

(21-ik folytatás.)

Dengelegi hangja, e tagadhatlanul kihívó válasznál, már kezdte a bensejében forrongó indulatnak megfelelő jelleget visszaadni:

— És miért utasítja vissza a fiatal Bonót? ha szabad kérdenem.

— Ezt ön kérdezheti legkevésbé.

— Van-e kifogása ellenük?

— Éppen semmi.

— És mégis kitesz engem annak a kényes helyzetnek, hogy kosarat adjak egy ilyen kiváló család fiának? — Pedig az a fiatal ember imádja önt!

— Nagyon sajnálom, de ön igen jól tudja, hogy már szeretek.

— Ah, az a Fegyvernek?!

— Igen. — Különbben is kár volt azokat az urakat ide fűrasztani; tudhatta előre, egész bizonyosan, hogy csakis ez lesz a válaszom.

az törvényes módon ment végbe, helyben hagyta. A választmány véleményét Hegedűs Miklós, főjegyző ismertette.

Zsiros Lajos, kir. törvényszéki elnök, bizottsági tag a választás megsemmisítését óhajtja, mivel a népre nézve rendkívül nagy bajnak tartja azt, ha a jegyző nem érti a nép nyelvét. A megválasztott pézszaki jegyzőről pedig konstatálva van, hogy nem bírja elegendőképpen a román nyelvet. A törvényhozást, a midőn a kandidálási jogot a jegyzőválasztásoknál a főszolgabírák részére biztosította, magasabb szempontok vezérelték. Kívánatos, hogy azok, a kik e jogot gyakorolják, a magasabb szempontokról ne feledkezzenek meg. A szőnyegen levő választást nem tartja helyesnek, s az állandó választmány véleményével szemben a választás megsemmisítését kéri.

Daniel László alispán előadja, hogy meggyőződött arról, hogy Gatter nem bírja eléggé a román nyelvet, ő sem tartja azt a községre nézve üdvösnek. Pártolja Zsiros indítványát.

Rónay Jenő főispán Zsiros szavaira reflektál, s kijelenti, hogy a kandidálás jogával visszaélés nem történt, de ha történt volna is, a baj bizonyára orvosoltatott volna. Ismerteti ezután azon indokokat, a melyek az állandó választmányt véleményének megalkotása alkalmával vezették.

Babits József a választás helybenhagyása mellett szólal fel. Azt, hogy Gatter nem bírja eléggé a román nyelvet, nem tartja elég indoknak arra, hogy a választás megsemmisíttessék. Az állam hivatalos nyelve a magyar. Gatter ezt bírja. A választás egyébként törvényes volt, miért is kéri annak helybenhagyását.

Demkó Pál dr. hangsúlyozza, hogy a mostani folytonos román agitációkra való tekintettel, különös lenne, ha a törvényhatósági bizottság most megsemmisítene egy választást, mert a megválasztott nem bírja teljesen a román nyelvet. Szólag elégnék

találja, ha a jegyző a néppel érintkezni képes és megérti, a mi pedig igazolva van. A választás egyébként a törvényes módon folyt le, a miért kéri annak helybenhagyását.

Kovács Ágoston úgy tudja, hogy a megválasztott jegyző képesítéssel bír a hivatala viselésére s törvényes módon választott meg. Az állandó választmány indítványát fogadja el, s a választást helyben hagyandónak tartja.

Szabadkay Ignác szintén az állandó választmány véleményét pártolja, mire a közgyűlés nagy többséggel az állandó választmány javaslatát fogadta el.

A következő tárgyak csakéylebb fontosságuk lévén, vita nélkül tárgyalattak le.

A közgyűlés déli tizenkét órakor ért véget, s folytatása holnap délelőtti 10 órára halasztatott.

A megyei tűzoltó-szövetség létesítése érdekében ma délben egy küldöttség kereste fel Rónay Jenő főispánt, Daniel László alispánt és Krsztics János polgármestert. A küldöttség tagjai azok voltak, a kik a módosi előértekezleten e célból kiküldve lettek. A küldöttség feladata úgy a vármegye, mint a város vezetőit az ügynek megnyerni, s a szövetség alakuló közgyűlésének idejét megállapítani.

Tűz volt tegnap éjjel a temesvári utca végén lévő szérűskertben, a hol Devits Lyuba, nagybecskereki lakos és városi képviselő tulajdonát képező egy kazal buza égett le. A kazal 150 kereszt busát tartalmazott, mely mind a lángok martaléka lön. A kár körülbelül 700—800 frtot tesz ki. A kazal biztosítva volt.

A pancsova-nagybecskereki vasut. A két-három év előtt foganatosított nyomjelzési jelek, karók legnagyobb része helyeikről eltűntek; miután a vonal építése f. é. szeptember hó második felében megkezdődik, a t. h. é. v. társulata elrendelte, hogy ezen jelek a meglevő terv szerint

újából alkalmaztassanak. E munkálattal két mérnök van megbízva, — kik Nagy-Becs-kerektől kezdve — már Pancsova határában dolgoznak. Utánok jön két más mérnök, kik a vonalt lejtmezesik. — Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy a vonal építési összmunkálatának biztosítása céljából f. hó 10-én versenytárgyalás tartatik.

Nagy jövedéki kihágás. Temes megye legnagyobb gyári czégeknek egyike hat éven át hamis adóbevallások által a kincstárt jelentékeny mértékben megkárosította s midőn az adóbevallások csakéylege a pénzügyi hatóságoknak feltűnt, megindították a vizsgálatot az illető czég ellen. A vizsgálat során hiteles évi mérlegek által minden kétséget kizárólag bebizonyult, hogy a gyári czégnek, mely csak 2000 frt tisztá jövedelmet vallott be, egészben vagy 30,000 frt tisztá évi jövedelme volt. Ennek ellenére felebbeméssel élt a pénzügyi hatóságok összes végzéseivel szemben, míg a temesvári pénzügyigazgatóság, mely a vizsgálatot nagy erélyvel lebonyolította, ráunt a dologra s benyújtotta a vád és kereseti levelet a fehértemplomi kir. törvényszékhez, mely es ügyben előreláthatólag még e hónapban hozza meg az ítéletet. A per summaja potom 28,736 frt 20 kr.

Délvidéki bünkrónika. Bavaniatén Giga Fulir nevű becsületes cigány nagyon sokat talált a garatra felönteni, a minek következtében tisztességesen beruggott. Kicsi, keskeny lett neki a korcsma, az embereket meg éppen kutyába vette. Ripilov Pera nevű cigánytársa egy kicsit csititgatni akarta, de Giga nem hallgatott rá és mérgében egy bunkóval Ripilovnak örökre csitt-et parancsolt. A bunkó fején találta oly erővel, hogy Ripilov halva rogyott össze. — Lajosfalván két lókupecz csütörtökön este lövésárlás közben egymással összeveszett. Az egyik magának vindikálván a lövésárlási jogát, a lovat Tomasoócz felé elvezette. A másik e feletti dühében lóra ült, utána nyargalt és Lajosfalva közelében revolverével agyonlőtte. A törvényszéki bonczolás állítólag tegnap megtörtént.

Herkulesfürdő koleramentes hely. A „Herkulesfürdő“-ben olvasunk: Ember emlékezet óta, de egyáltalában a mennyire a herkulesfürdői annaleseket ismerjük, soha sem koleraeset, sem más fertőző vagy járványos betegség esett ott elő nem fordult. Vajjon az éghajlatnak vagy az ottani hőforrások kengőzeinek köszönheti-e Herkulesfürdő e jeles tulajdonságot, azt ezuttal nem akarjuk szemlélődésünk körébe vonni, tény az, hogy Herkulesfürdő a kolera ellen teljesen immun hely. Hogy mennyire ment ez át a köztudatba, azt legjobban az a körülmény mutatja, hogy kolera idején és ugy 1873. évben is, mikor e borzasztó betegség nálunk is számtalan áldozatot szedett, a vidék lakossága elhagyván otthonát, Herkulesfürdőre ment és hogy az akkor szintén kolerától ellepett Romániából eszeivel jöttek az idegenek, kik itt menhelyet kerestek és azt meg is találták, mert Herkulesfürdőn egyetlen egy koleraeset sem fordult elő. — Állításunknak a jelenségekből merített további bizonyítéka az, hogy a Balkán államokból, tehát a kolera által meglepett Oroszországgal szomszédos országokból már most is érkeznek Herkulesfürdőre tömeges előjegyzések lakásokra. Az ottani igazgatóság ennek következtében a Ferencz és Nándor-udvaron kívül, melyek eddig is fűthetők voltak és a téli vendégeknek tartózkodásul szolgáltak, még a Ferencz József és Rezső udvarokat is fűthetővé téteti és így egy esetleges téli kampagnera készül. Reméljük, hogy céltudatos egészségügyi és tisztasági előírások, de kiváltképen szigorú vesztgári és határfelügyeleti intézkedések által sikerülni fog, a rémséges ázai vendéget távol tarthatni, azonban minden eshetőségre készen állunk és azon biztató tudatban élünk, hogy Herkulesfürdőben egy, a kolera ellen ment helyet birunk.

haja és főképp száján az a közönséges vonás sajátágosan ellenkezett szemének örökös banális ábrándozásával. Odakönyökölt az asztalra és bizalmasan bele-beleszólt a beszedbe; de azért soha nem feledkezett meg a tárgyáról. Ép feje fölött függött, a homályból kiválva, egy nagy arczkép, melyet híres művész festett és a szegényes szalon egyetlen ékessége volt. Assuntát ábrázolta, huszéves korában.

A biborpiros ruha, a tejfehér keszkenő és a sok hamis ékszer még fényesebbé tette az arcz színét, még sötétebbé a sűrű haját, mely lesimult a gyönyörű homlokra, a hol szinte észrevehetetlen pehely kötötte egybe a két remek, egyenes szemöldököt. Hogyan válhatott ily végtelen közönségessé ennyi szépség, ennyi ifjuság? ... És mig Assunta beszélt, némán néztem mély, szelíd tekintet a képen.

Az asszony nekimelegedett evésközben. Hogy vigasztalja a költőt, kinek szívét szorongatta a dicsőséggel vegyes bukás, nagyokat csapott a hátára, teli szájjal határozott és azt mondta, hogy nem érdemes busulni, hisz azért nem esett ki a világ feneké.

Ugy-e cziczus? szólott egy vén, közsényes kandurhoz fordulva, mely a kandalló mellett dorombolt. Aztán, épp a legérdekesebb beszélgetés közepett, egyszerre odakiáltott férjének, durva, brutális hangon:

— Hé, poeta! Füstölög a lámpa!

A szegény költő gyorsan visszanyelte a szót és meghunyászkodva, alázatosan csavarta lejjebb a lámpát, hogy ne legyen „jelenség“, a mitől félt, de a mit hajh! még sem kerülhetett ki.

Színházból kijövet ugyanis vettünk a Maison d'or-ban egy üveg bort, hogy legyen mivel leöblíteni a makaróni-pástétomot. Mária Assunta kimondhatatlan gondosan rejtegette kendője alatt a palackot és az asztalon is szerelmes pillantásokkal nézett rá, mert a római nők szeretik a jó bort. Kétszer-háromszor is mondta már, félvén férje szórakozottságától és hosszú karjaitól:

— Vigyázz a butellára, mert el találd törni.

Mikor kiment a konyhába, hogy maga hozza be a híres makaróni-pástétomot még akkor is azt kiáltotta:

— Nehogy eltörd a butellát!

A szegény költő felesége távollétét, sajnos, arra használta, hogy irodalomról, színhásról, sikerről beszéljen, tüzzel, szabadon, lelkesen ... Ékesszóló taglejtései egymást érték, mig végre — puff! — és a drágalatos palack ezer darabban hevert a földön.

Sose láttam ehhez fogható megilletődést. Barátunk elnémult és sápadt lett, mint a fal ... Ebben a pillanatban Assunta vastag hangja már a másik szobában dörgött, s az olasz asszony megjelent a küszöbön, villámló szemmel, dühtől tajtékzó szájjal, a tűzhely melegétől vörösen.

— A butella! üvöltött rettenetes hangon.

A költő most fülemhez hajolt és félénken sugta bele:

— Vedd magadra, kérlek ...

A szegény ördög annyira félt, hogy éreztem, mint hosszú két lába reszket az asztal alatt.

— Adél! Ha kérem, ha könyörgök ön előtt, hogy mindkettőnk érdekében nyujtsa kezét e kifogástalan fiatal embernek, akkor sem teszi meg?

— Nem!

— Utolsó szava ez?

— Ah, istenem! természetesen az utolsó, egyszer és mindenkorra!

Dengelegi pár pillanatig óralánczának jou jou-jával babrált, majd ismét megszólalt:

— Mondja csak Adél, megérdemli Fegyverneky, hogy miatta ilyen viszony támadjon közöttünk?

Adél fölállott, és élesen bántó unottsággal kérde:

— Akar valami egyébről is beszélni velem?

Dengelegi föl pattant ültéből s egy tekintetre sem méltatva Adélt egyik ablakhoz állott, mialatt Adél elhagyta a szobát.

— Tehát még mindig Fegyverneky? — mormogta magában. Jó. Legalább tudom a szerepemet. Majd én is megkérdelem Adélt helyett tőle, hogy „szeret-e?”

Az ajtón kopogtak. Dengelegi nem hallotta. Ez ismétlődött párszor, végre Márton dugta be a fejét az ajtón.

— Nagyságos ur! A Bontó nagyságos urék szeretnének bejönni!

A szegény két Nusit már el is felejtette Dengelegi.

XIV.

Fegyverneky azóta, hogy utoljára találkozott Adéllal, nagyon zavart, kinos napokat élt keresztül. Tudta, hiszen tőle hallotta, hogy Adél rajongásig szereteti. Miért hát ez a rejtélyes viselkedés, mit Adél vele szemben gyakorol? Hogy lehet így szeretni? Minden perczen a leglázásabb szenvedély hangján vallani be, hogy valakit szeretünk, de csak azért, hogy a következő perczen lemondjunk róla egy titok sulya alatt, melyet Fegyvernekynek nem szabad ismerni.

Mi az a hatalom, mely Adélt olyan erővel köti Dengelegihez, hogy Adél bár gyűlöli őt és még sem tudja rászánni magát, hogy mint a Fegyverneky neje keressen tőle menekülést. Dengelegi nagybátyja Adélnak; dussz gazdag ember, kinek nem lehet szüksége arra, hogy Adélt előkelő, gazdag kérő várakoztassa. És aztán sokkal több idő óta tudja Dengelegi mennyire szereti Adélt Fegyvernekyt, semhogy el ne határozhatta volna, hogy engedje őket boldogokká lenni.

— Gyűlöl engem, — gondolta Fegyverneky, — jól van. Ez nem első eset. Voltak már többen, nagyon sokan akik végre belenyugodtak abba, hogy leányukat az által látták és engedték boldog á lenni, akit gyűlöltek, bár az idő is megmutatta, hogy itt mély és lemondást nem tűrő szerelemlől van szó.

De Adél, Adél! Ő belátja, bevallja, hogy Dengeleginél különösen ezután nő boldogtalan napokra számíthat; tudja, hogy ki az az ember és mégis hagyja Fegyvernekyt, hogy szeresse addig, amikor már istenkisértés számba megy a lemondás gondolata!

— Mondta volna, hogy hagyjam el, mert nem lehet az enyim, — töprengett magában Fegyverneky, — ha legyőzhetlen akarat követeli ezt tőle. De így föl rázni a nyugalma egy kedélynek, folyton esküdni szerelmet időről időre azért, hogy mindig úgy valjanak el, mintha utoljára ölelnék meg egymást, ezt nem érdemeltem meg. —

Vagy talán még se szeret? Nem, nem, ez lehetetlen! Azon a csodálatos estén, — mikor félig zokogva karjaimba borult s szenvedélyesen átölelve, csókjaival halmozta el ajkaimat, arczomat, — játszani nem lehetett. — Nem, nem! — Ő szeret s talán bizonyos idő múltán beláttatja Dengelegivel, hogy ezen változtatni nem lehet, hogy így ő is minden ellentállás nélkül egyezzen bele a házasságba. Igen, így lesz; így kell ennek lenni.

Amint Fegyverneki ezeket átgondolva róasztala felé hajolva töprengett tovább, hirtelen új kép tárult föl előtte. A Károly és a Margit alakja. Ők éppen úgy szerettek mint ő, fájdalmuk kisebb nem lehet mint az övé mikor arra gondol, hogy Adélt elveszti. És ez a két szerető lélek töle várja megmentését. Kezében van a hatalom. Fegyvernekynek egy negyedórai írásba, néhány jól átgondolt sorba kerül az egész és másnap ahogy a lap megjelenik, Dengelegi tönkre lesz téve és Károly előtt semmi akadály sem lesz arra nézve, hogy Margit az övé legyen. Dengelegi vissza fog lépni és nem erőszakolja tovább a Margittal való házasságot. Talán el is utazik a városból a szegény elől és az öreg Kolbayné nem fog tovább álmadozni fényről, gazdagságról amit Dengelegi adott volna leányának és egy fényes helyett bele fog egyezni egy boldog házasságba.

De hogyan tegye ezt Fegyverneky? Hiszen ha a Károly leleplezéseit nyilvánosságra hozza, Dengelegi szörnyű dühében képes lesz őt akár fegyverrel is megakadályozni, hogy Adélhoz közelítsen. Aztán miféle nagy szerelem lesz az tőle, hogy Dengelegivel együtt Adélt is kiteszi a közmegvetésnek, az emberek gunyjának. Lehet az is, hogy ilyen esetben a társaság a nőt megkíméli és nem azonosítja egy rokona botrányával. A legnagyobb zédelgőnek a leánya is lehet később ünnepezt asszony, a mint hogy volt is rá eset. Igen, de Adélnak ezer és ezer irigye van a nők közt, kik selyemcipőjétől és szépségétől kezdve irigylik mindazt, a mivel a gazdagság körülveszi, fénybe borítja és nagyon sok sértett férfi kész sarat dobni reá azok közül, a kiket kikoszarozott.

Oh, milyen napok lesznek azok Adélra! És mit fognak mondani arra, hogy ebbe a megaláztatásba éppen ő, Fegyverneky juttatta, kit Adél egyedül szeretett.

Talán le kellene mondani az egész tervről s hagyni Dengelegit, hogy játssa tovább a szerepét addig, a míg más ember nem dönti fel őt a tisztességes emberek utjából. Így még lehetne reménye ahhoz, hogy Adélt birni fogja. És ezt annál inkább tehetné, mert Dengelegi köztudat szerint nem árt senkinek, sőt jót tesz mindenki vel és a kik nem ismerik, nem tudnak kifogyni az öt dicsérő szavakból.

Talán el kellene menni hozzá és megmondani: „Nézd, uram! Mi soha nem vétettünk egymásnak s nincsen is okunk arra, hogy egyikünk sokat szenvedjen a másikért. Lásd, én szeretem Adélt, tudnám tisztelt asszonynyá tenni. Engedd meg ezt nekünk, ha már — a mint látszik — a sors így akarja.”

Mikor Fegyverneky e megoldáshoz ért, gondolkodó természete itt sem állott meg és ennek a kissé megnyugtató érzésnek is el kellett vesznie egy új gondolat előtt.

(Folytatása következik.)

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1892 május 1-től.

Menetrend a Nagykikinda—nbecskerek vasutvonalon

	3512	3514	3502
	v. v. v.	v. v. v.	sz. v.
	I. II. III.	osztály	
Budapest ind.	6.30	8.25	2.35
Temesvár "	9.50	11.20	4.00
Nagy-Kikinda "	3.05	4.05	7.20
Karlova "	4.09	4.45	8.04
Beodra "	4.23	4.57	8.19
Förök-Becse—Aracs "	5.36	5.36	9.02
Kumán "	6.06	5.56	9.22
Melencze "	6.40	6.5	9.44
Ellemér "	7.09	6.31	10.11
Nagy-Becskerek "	7.33	6.51	10.14
		érk.	

	3501	3511	3513
	sz. v.	v. v. v.	v. v.
	I. II. III.	osztály	
Nagy-Becskerek ind.	5.50	12.00	7.20
Ellemér "	6.08	12.21	7.44
Melencze "	6.30	12.51	8.06
Kumán "	6.46	1.11	8.37
Förök-Becse—Aracs "	7.11	1.49	9.19
Beodra "	7.45	2.24	10.04
Karlova "	7.56	2.42	10.12
Nagy-Kikinda "	8.36	3.30	11.13
		érk.	
Temesvár "	—	5.20	4.24
Budapest "	1.20	—	8.15

Menetrend a Torontáli helyi érdekű vasutak vonalain

	3643*	3602	3612
	v. v.	sz. v.	v. v.
	II. III.	I. II. III.	o.
Versecz ind.	—	—	12.00
Versecz-Rét "	5.50	2.20	—
*Temes-Paulis "	6.03	2.32	—
Bethlen-Tanya "	6.11	2.42	—
*Szivattyutelep "	6.22	2.54	—
*Loudon-Tanya "	6.29	3.04	—
Nagy-Margita "	6.37	3.15	—
Zichyfalva "	6.49	3.25	—
Györgyháza "	7.01	3.40	—
Szécsénfalva "	7.16	3.57	—
Ó-Lécz "	7.24	4.07	—
Kanak "	7.33	4.19	—
Bóka "	7.49	4.38	—
Szécsány "	8.00	4.52	—
		érk.	
Párdány l. alul. ind.	4.01	8.10	5.07
Szécsány "	4.27	8.24	5.24
Szárca "	4.41	8.37	5.37
*Lajosmajor "	4.50	8.43	5.46
Pusztá-Kenderes "	5.01	8.51	5.57
Lázárföld "	5.32	9.15	6.31
Nagy-Becskerek-Bégapart "	—	—	6.35
Nagy-Becskerek "	—	—	6.35
		érk.	

	3601	3611
	sz. v.	v. v.
	1., 2., 3. o.	
Nagy-Becskerek ind.	8.15	—
Nagy-Becskerek-Bégapart "	8.22	5.25
Lázárföld "	8.50	5.58
Pusztá-Kenderes "	8.56	6.06
*Lajosmajor "	9.2	6.14
Szárca "	9.16	6.30
Szécsány "	9.29	6.43
Szécsány ind.	9.44	7.00
Bóka "	9.57	7.11
Kanak "	10.14	7.35
Ó-Lécz "	10.23	7.46
Szécsénfalva—Ráros—Istvánvölgy "	10.32	7.58
Györgyháza "	10.42	8.10
Zichyfalva "	10.54	8.27
Nagy-Margita "	11.09	8.43
*Loudon-Tanya "	11.18	8.52
*Szivattyutelep "	11.26	9.01
Bethlen-Tanya "	11.39	9.15
*Temes-Paulis "	11.47	9.25
Versecz-Rét "	11.55	9.33
Versecz "	11.59	9.37
		érk.
Temesvár "	3.16	—

	3702	3712
	v. v.	v. v.
	II. III. o.	
Szécsány ind.	9.34	7.05
Módos "	9.56	7.32
*Fény "	10.07	7.44
Párdány "	10.18	7.56
		érk.

	3713	3711
	v. v.	v. v.
	II. III. o.	
Párdány ind.	7.00	3.50
*Fény "	7.13	4.03
Módos "	7.27	4.18
Szécsány "	7.50	4.41
		érk.

Az éjjeli órák — esti 6 órától fogva reggeli 5 óra 59 percig — a percek számjegyeinek aláhuzása által (6.00—5.59) vannak megjelölve.

A *-gal jelzett állomásokon a vonat csak feltélesen fel- vagy leszállás végett áll meg.

Dr. Brájer Lajos fel. szerk. távollétében a szerkesztésért felelős Jurkovic Aladár, főmunkatárs.

H i r d e t é s e k.

2913. kg. sz. 1892.

(365—3.2)

Pályázat.

A nagytoráki körorvosi állás, Nagytorák község székhelyvel türesedésben lévén, ennek betöltésére nézve a választás folyó évi **augusztus hó 30-án** délelőtt 11 órára Nagytorák község-házánál kitűzetik.

E körhöz tartozik Kis- és Nagytorák község, ezek által fizetendő évi járulék a következő: Kistorák évenként 350 frt, látogatási díj nappal 50 kr., éjjel 1 forint.

Nagytorák község évenként 350 frt, látogatási díj nappal 50 kr. éjjel 1 frt.

A pályázók, a magyar, német és román nyelvnek szóban, előbbi kettőnek pedig írásban jártasságot kimutatni köteleztetvén felhivatnak, hogy kellően felszerelt folyamodványukat folyó évi augusztus hó 28-ig alólírottnál benyujtsák, később beérkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

Nagybecskerek, 1892. évi augusztus hó 3-án.

Bakálovich Ágost,
főszolgabíró.

Ház eladás.

A mellenczei utcában 399-49. öi. szám alatt fekvő, azelőtt Traupmann-féle teljesen jó karba állított lakóház, udvar és kerttel, előnyös fizetési feltételek mellett szabad kézből eladó.

(355—6.3)

Bővebb értesítést ad a tulajdonos

Torontálmegyei takaré- és hitelbank.

12467. sz. 1892.

(368—1.1)

Építés árlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumnak folyó hó 13-án 40958. sz. a. kelt magas rendelete alapján az alább jelzett épület helyreállítási munkáknak vállalat útján való biztosítása céljából a következőkben meghatározott helyeken és időben nyilvános szó- és írásbeli árlejtések fognak tartatni, melyekre vállalkozni szándékozók azon értesítéssel hivatnak meg, hogy a szóbeli verseny megkezdése előtt úgy a szóbeli versenyhez a kikiáltási ár 10 százaléka készpénzben, vagy magyar vasuti kötvényekben bánatpénzzel leteendő, mint pedig az ugyanily bánatpénzzel terhelt, 50 krros bélyegjeggyel felszerelt lepecsételt és borítékán a tatarozandó épületet határozottan megjelölő czimirattal ellátott írásbeli ajánlatok, melyekben a vállalati összeg, vagy elegendő százalék betűkkel és számokkal is kiirandó, az árlejtő bizottságnál benyujtandók.

Utó- vagy elkészen beadott és nem szabályszerűen kiállított ajánlatok elfogadtatni nem fognak.

A feltételek és műiratok az igazgatósági épületre nézve az alólírott jószágigazgatóságnál, a többi épületekre nézve pedig az illetékes ispánságoknál megtekinthetők.

Az árlejtések a következő helyeken és időben tartatnak meg, és pedig:

I. Temesváron a m. kir. jószágigazgatóság iroda helyiségében 1892. évi augusztus hó 19-én d. e. 10 órakor.

A temesvári jószágigazgatósági épületre 297 forint 36 kr. kikiáltási árral.

II. Temes-Szent-Andráson a m. kir. kincst. ispánság irodájában 1892. évi augusztus hó 26-án d. e. 10 órakor.

A szentandrászi ispáni és gyakornoki lakra 2092 frt 46 kr. kikiáltási árral.

III. Uj-Pécsen a m. kir. kincst. ispánság irodájában 1892. évi augusztus hó 29-én d. e. 10 órakor.

Az ujpécsi plébánia lakra 1997 forint 29 kr., az ujpécsi templomra 620 frt 82 kr. és az ujbári korcsma-épület előtti járdára 70 frt kikiáltási árral.

IV. Szőreghen a m. kir. kincst. ispánság irodájában 1892. évi augusztus hó 31-én d. e. 11 órakor.

Az oszterni paplakra 441 frt 74 kr.

A szőreghi templomra 460 frt 42 kr.

A csatádi paplakra 169 frt 45 kr.

A bogárosi templomra 1099 frt.

A bogárosi paplakra 666 frt 36 kr.

A grabácsi templomra 168 frt 98 kr.

És a grabácsi paplakra 541 forint 10 kr. kikiáltási árral.

Temesvár, 1892. évi július hó 28-án.

M. kir. államjóság igazgatóság.

(Utánnymot nem díjaztatik.)

1650. sz. 1892.

(367—1.1)

Haszonbéri hirdetés.

Alulírott m. kir. ispánság részéről ezennel közhírre tétetik, miszerint az alább elsorolt bértárgyak haszonbérbeadása iránt alulírott m. kir. ispánságnál folyó évi **augusztus hó 27-én** d. e. 10 órakor nyilvános árverés fog megtartatni.

1. Szent-jánosi korcsma épület és telek 1175 □-öl évi 142 forint.

2. Berektuzai halászat évi 4 frt 10 kr.

3. Kamra-szent-györgyi szerződési házhely 739 □-öl évi 5 forint.

4. Vattinai korcsma épület 859 □-öl évi 60 forint.

5. Nagy-margitai korcsma épület évi 405 forint.

6. Nagy-margitai Groza Stána 2 hold 420 □-öl föld évi 20 forint.

7. Kamra-szent-györgyi Pekota Vásza-féle ház és kert évi 10 forint.

8. Rettisavai 56 hold 1445 □-öl mocsár föld évi 71 frt.

Árverezni szándékozók 10 százalékos bánatpénzzel ellátva, ezennel meghivatnak.

Az árverési feltételek alulírott m. kir. kincst. ispánságnál megtekinthetők.

Denta, 1892. évi augusztus hó 1-én.

A m. kir. ispánság.

Cognac-quint-kivonat.

Védjegy a cognac-
quint-kivonat
számára.

Kitűnő egészséges és tartalmas cognac pillanat alatti készítésére, mely a valódi francia cognactól semmiben sem különbözik, ajánlom e jónak bizonyult különlegességet (338—50-4)

Ára 1 kilónak (elég 100 liter cognac készítésére) 16 forint osztrák érték. Készítési utasítás ingyen mellékeltek.

Legjobb sikerért és egészséges gyártmányért kezességek.

Spiritusz megtakarítás

érhető el felülmulhatlan pálinka-erősítő-kivonatom által; ez az italoknak kellemes, erőteljes izet ad és csakis nálam kapható. Ára kilónként 3 frt 50 kr. (600—1000 literre) használati utasítással együtt.

E különlegességeken kívül ajánlom még valamennyi essenzlátam, rum, szilvapálinka, törköly, fűkesert, valamint a létező likörök, szeszitalok, eczet és boreczet készítésére felülmulhatlan minőségben. Készítési utasítások ingyen mellékeltek.

Árjegyzék ingyen.

Egészséges gyártmányokért kezességet vállalok.

POLLÁK KÁROLY FÜLÖP

essenzia-különlegességek gyára PRÁGÁ-ban.

(Tisztes képviselőik kerestetnek.)